ב ס ״ ד

בהיכלו

מיסודו של
מרן מוהרא״ש זי״ע

בנשיאות מו״ר
הרה״צ ר׳
יצחק שמואל
אהרן לעזער
שליט״א

גליון מס׳
206

פרשת צו - שבת הגדול תשפ״ו

נחלת הרצענים שנבהלו

דַּרְכּוֹ של מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל הָיָה לְהִתְלַהֵב מְאֹד בְּעֵת בְּדִיקַת חָמֵץ, וְהָיָה אוֹמֵר, שֶׁתֵּכֶף בְּעֵת אֲמִירַת הַבְּרָכָה ״עַל בִּעוּר חָמֵץ״ מַתְחִיל כְּבָר ״אַ שְׁטִיק פֶּסַח״ (חֲתִיכָה מִפֶּסַח), וְהָיְתָה דַּרְכּוֹ שֶׁל מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל לוֹמַר אֶת הַבְּרָכָה בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה מֵעֹמֶק הַלֵּב, וְאַחַר כָּךְ לִבְדּוֹק בְּדֶבֶקוּת גְּדוֹלָה, וּפַעַם לִפְנֵי הַפֶּסַח מָסְרוּ הַמִּתְנַגְּדִים אֶת מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל לְמֶמְשָׁלָה, וּמֵחֲמַת זֶה גָּזְרוּ שֶׁיַּעֲשׂוּ מִפָּעַל שֶׁל עוֹשֵׂי נַעֲלַיִם לְאַנְשֵׁי הַצָּבָא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל, וְהִתְפַּשְּׁטוּ הַפּוֹעֲלִים הַגּוֹיִם בְּכָל הַבַּיִת, וְגַם אָכְלוּ שָׁם חָמֵץ, וְלֹא הָיָה לְמוֹהַרַנ״תְּ זַ״ל רַק חֶדֶר אֶחָד לְעַצְמוֹ, וּבְהַגִּיעַ לֵיל בְּדִיקַת חָמֵץ הֵכִין עַצְמוֹ לַעֲשׂוֹת הַבְּדִיקָה בְּחַדְרוֹ, וְעָשָׂה אֶת הַבְּרָכָה בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה כְּדַרְכּוֹ, וּפָנָיו הָיוּ כְּלַפֵּיד אֵשׁ, עַד שֶׁנִּבְהֲלוּ הָרַצְעָנִים מִקּוֹלוֹ וּמִפָּנָיו מְאֹד, וּבִקְשׁוּ מִמֶּנּוּ סְלִיחָה, וְאָמְרוּ לוֹ שֶׁיָּכוֹל לְבַדּוֹק בְּכָל הַבַּיִת כִּרְצוֹנוֹ, וְלֹא יַפְרִיעוּ לוֹ כְּלָל, וּלְבַסּוֹף יָצְאוּ מִן הַבַּיִת לְגַמְרֵי בְּעֶרֶב פֶּסַח כַּחֲצוֹת הַיּוֹם, וְהָיָה נֵס גָּדוֹל.

אֵיזוֹ מְתִיקוּת!

כְּשֶׁעָמַד רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ זי״ע בְּמְעָרַת אֵלְיָהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל, הִרְגִּישׁ שָׁם הַרְגָּשָׁה נִפְלָאָה: ״תִּיאַרְתִּי לְעַצְמִי שֶׁהִנֵּה כָּאן עָמַד אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא וְהִשִּׂיחַ אֶת כָּל לִבּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ!״ - הֵעִיד לְאַחַר מִכֵּן לִפְנֵי רַבִּי נָתָן זי״ע.

רַבִּי נָתָן הִתְעוֹרֵר מִמִּילִים אֵלּוּ מְאֹד - הִנֵּה אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא גַּם כֵּן הָיָה אָדָם בָּזֶה הָעוֹלָם, וְלֹא הִגִּיעַ לְמַדְרֵגָתוֹ הַנּוֹרָאָה אֶלָּא עַל יְדֵי הָעֲצָה הַנִּפְלָאָה - שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כְּלִי נִפְלָא לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּמְצָא בְּיַד כָּל אֶחָד וְאֶחָד! (כּוֹכְבֵי אוֹר, שִׂיחוֹת מִמּוֹהַרַנ״תְּ, סִימָן כג).

יוֹם ה׳ הַגָּדוֹל

עוֹד מְעַט כּוֹלָנוּ נִפְתַּח אֶת הַדֶּלֶת לְאֵלְיָהוּ הַנָּבִיא, אַחֲרֵי אַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל גְּאוּלָה בְּלֵיל הַסֵּדֶר, נָכִין כּוֹס וְנִפְתַּח אֶת הַדֶּלֶת לִכְבוֹדוֹ, אָז נְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ - רִיבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנוּ מוּכָנִים לְקַבֵּל אֶת הַלִּימוּדִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא, שֶׁגַּם הָיָה יְלוּד אִשָּׁה וְזָכָה לְמַה שֶׁזָּכָה בִּזְכוּת שֶׁדִּיבֵּר אֵלֶיךָ, זַכֵּנוּ לְהִתְחַדֵּשׁ וּלְקַבֵּל לִימוּדִים אֵלּוּ וְלָצֵאת מִן הַגָּלוּת לְגַמְרֵי!

הַשַּׁבָּת, כַּהֲכָנָה לְכָךְ, נִקְרָא אֶת הַהַפְטָרָה שֶׁל ״וְעָרְבָה לַה׳״, בָּהּ מוּזְכֶּרֶת בְּשׂוֹרַת הַגְּאוּלָה עַל יְדֵי אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא: ״הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ה׳ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא״. אוֹתוֹ יוֹם ״גָּדוֹל״ לוֹ אָנוּ מְצַפִּים כָּל כָּךְ, נִקְרָא בְּדִיּוּק כָּךְ בְּגִלַּל שֶׁאָז כּוּלָּם יִזְכּוּ לַעֲבוֹדַת הַתְּפִילָה שֶׁנִּקְרֵאת 'גָּדוֹל', עַל שֵׁם ״כִּי מִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרוֹבִים אֵלָיו כַּה׳ אֱלֹקֵינוּ בְּכָל קָרְאֵינוּ אֵלָיו״ (דְּבָרִים ד, ז), וּכְמוֹ שֶׁבֵּאֵר רַבֵּנוּ זַ״ל: ״כִּי זֶה ״גְּדָלַתְנוּ״, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתֵנוּ, וּמְשַׁנֶּה הַטֶּבַע עַל יְדֵי הַשְׂגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ״ (לִיקוּטֵי מוֹהַ״רַ״ן א, רנ).

אֲנוּ מוּכָנִים לְקַבֵּל אֶת הַלִּימוּדִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא, שֶׁגַּם הָיָה יְלוּד אִשָּׁה וְזָכָה לְמַה שֶׁזָּכָה בִּזְכוּת שֶׁדִּיבֵּר אֵלֶיךָ!

צָרִיךְ סַבְלָנוּת

כַּמָּה נֶעֱרָב וּמְתוֹק מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהָשִׂיחַ אֶת לִיבּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ! בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁפּוֹתַחַת הַהַפְטָרָה בַּמִּילָה ״וְעָרְבָה לַה׳״, אֵין עוֹד עֲרֵיבוּת וּמְתִיקוּת כָּזוֹ כְּמוֹ שֶׁמַּרְגִּישׁ מִי שֶׁזּוֹכֶה לָלֶכֶת לְמָקוֹם פָּנוּי מֵאֲחֵרִים וּפוֹתֵחַ אֶת פִּיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה. אַךְ נָשִׂים לֵב, שֶׁאֶת הַמִּילָה ׳וְעָרְבָה׳ אֶפְשָׁר גַּם לִקְרוֹא ׳וַעֲרָבָה׳, כְּמוֹ עֲרָבִי נַחַל שֶׁאֵין בָּהֶם לֹא טַעַם וְלֹא רֵיחַ, כִּי כָּךְ הַדֶּרֶךְ בַּעֲבוֹדַת ה׳, בַּתְּחִילָה לֹא יַרְגִּישׁ הָאָדָם אֶת הָאוֹר, הַתְּפִילָה תָּבוֹא לוֹ בְּכֹבֶד וּבְמְרִירוּת גְּדוֹלָה, אֲבָל הַכֹּל בִּשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסָּיוֹן, אִם יַעֲמוֹד חָזָק וְלֹא יַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, וְיַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בָּזֶה יָמִים וְשָׁנִים בִּתְפִילוֹת שְׁגוּרוֹת בְּפִיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן יַרְגִּישׁ אֶת הָעֲרֵיבוּת וְהַמְּתִיקוּת הַנִּפְלָאָה, שֶׁלֹּא שַׁיָּךְ לְהַסְבִּיר זֹאת בִּכְלָל - - -

עַל זֶה נִתְפַּלֵּל בִּזְמַנִּים אֵלּוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְקַבֵּל לִימוּדֵי אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא, שֶׁיְּבַשֵּׂר לָנוּ אֵיךְ נִזְכֶּה לִגְאוּלָה שְׁלֵימָה וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּזְכֶּה לַעֲרֵיבוּת וּמְתִיקוּת בְּדִיבּוּרִים אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיוֹת כְּלִי מוּכְשָׁר לְקַבֵּל הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל חַג הַפֶּסַח שֶׁהוּא זְמַן גְּאֻלָּתֵנוּ וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ, וְטוֹב לָנוּ לָנֶצַח!

(עַל פִּי שִׂיחוֹת מוֹהַ״רַ״ש לְשַׁבַּת הַגָּדוֹל)

דיבור אחד

״הַדִּבּוּר יֵשׁ לוֹ כֹּחַ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְהַסִּיחַ אֶת הָאָדָם מֵרָע לְטוֹב״

(לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, בִּרְכוֹת הֲרָאָיָה ה)

מכתב לשבת

ממכתבי מו"ר
הרה"צ שליט"א
מהשנים הקודמות

עֲרֵבוּת וּמְתִיקוּת

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסִדְרַ צַו שַׁבָּת הַגָּדוֹל י"ג נִיסָן הַתשפ"ה

חַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אָל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל עִיר בָּרֶסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי"ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשַּׁבָּת קוֹרִין פָּרָשַׁת צַו, וְהִיא שַׁבָּת הַגָּדוֹל, וְהִיא עֶרֶב פֶּסַח, עֶרֶב זְמַן חֵרוּתֵנוּ שֶׁבּוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹצְאִים לְחֵרוּת מִכָּל שִׁעְבּוּדֵנוּ וּמִכָּל מְרִירוּתֵנוּ, וְהַכֹּל מִתְהַפֵּךְ לִמְתִיקוּת וַעֲרֵבוּת נִפְלָאָה, וּכְמוֹ שֶׁקּוֹרִין בְּהַפְּטָרַת הַשָּׁבוּעַ (מַלְאָכִי ג) **וְעָרְבָה לַה' מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם וְגוֹ' "וְעָרְבָה"** הוּא עֲרֵבוּת וּמְתִיקוּת, שֶׁגַּם בַּדִּי "הָעֲרָבָה" שֶׁבְּטִבְעָם הֵם מְרוֹרִים, וְכֵן שְׁעוֹת "הָעֶרֶב" שֶׁהֵם בִּזְמַן שְׁקִיעַת הָאוֹר, עַכְשָׁו מִתְהַפֵּךְ לִמְתִיקוּת נִפְלָאָה וּלְאוֹר גָּדוֹל, עַל כֵּן בּוֹאוּ וּנְקַיֵּם אֶת הַפִּיכַת הַשָּׁלְחָן בְּשַׁבָּת זֹאת בְּאֹפֶן נִשְׂגָּב וְנוֹרָא בְּיוֹתֵר וְנַהֲפוֹךְ כָּל סוּג מָרוֹר שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אֶל מְתִיקוּת עֶלְיוֹן וְנוֹרָא וְנִחְיֶה חַיִּים טוֹבִים וּמְאֻשָּׁרִים כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! זִכְרוּ נָא לְאֵיזוֹ קְדֻשָּׁה אֲנַחְנוּ נִכְנָסִים בְּיָמִים אֵלּוּ וְאֵיזֶה אוֹר עֶלְיוֹן מוֹפִיעַ עָלֵינוּ בְּלֵיל הַסֵּדֶר, וְכַמָּה הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים לָרְוָחָה בְּלַיְלָה זֶה, עַל כֵּן לֹא נִהְיוּ בַּטְּלָנִים רַק נְקַיֵּם בִּשְׁלֵמוּת **"כָּאן הַבֵּן שׁוֹאֵל אֶת אָבִיו"**, בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל שׁוֹאֵל אֶת אֲבִיו שֶׁבַּשָּׁמַיִם, כָּל מַה דְּבָּעֵי, בְּדִיּוּק כְּמוֹ הַיְלָדִים שׁוֹאֲלִים וּמְבַקְּשִׁים אֶת הָאֲפִיקוֹמָן מֵהוֹרֵיהֶם, וּבְזֹאת עֵת רָצוֹן נִפְלָא זֹאת בְּוַדַּאי יְמַלֵּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בִּישׁוּעַת ה' בְּכָל הָעִנְיָנִים.

...

לֹא נִשְׁאַר רַק לְבָרֵךְ אֶת כֻּלְּכֶם מֵעֶמְקָא דְּלִבָּאי אֶת בִּרְכַּת הַחַג בְּאֹפֶן מְלֵאָה וּגְדוּשָׁה, מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, בָּנִי חַיֵּי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי, בְּרִיאוּת אֵיתָנָה וְרֹב נַחַת דִּקְדוּשָׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חַלָּצֵיכֶם, וְשֶׁנִּזְכֶּה בְּקָרוֹב לָחֹג אֶת חַג הַפֶּסַח בִּירוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּיַחַד עִם מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בַּגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ וְחַג כָּשֵׁר מֵאִיר וְשָׂמֵחַ!

יִצְחָק שְׁמוּאֵל הֶרְמָן לִיפְּנִיק

שו"ת בְּרֶסְלֶב

מאת מוהרא"ש זי"ע

לְהוֹכִיחַ אוֹ לֹא?

שָׁלוֹם רַב לִכְבוֹד מוֹהֲרָא"שׁ שְׁלִיט"א. בִּרְצוֹנִי לִשְׁאוֹל לְגַבֵּי תּוֹכָחָה: מִצַּד אֶחָד רַבֵּנוּ זַ"ל כּוֹתֵב בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת אֶת חֲשִׁיבוּת הַתּוֹכָחָה, וּמִצַּד שֵׁנִי בְּלִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן תִּנְיָנָא סִימָן ח' מְזַהִיר רַבֵּנוּ זַ"ל מִתּוֹכָחוֹת לֹא טוֹבוֹת. אֵיךְ מְיַשְּׁבִים אֶת שְׁנֵי הַמְקוֹרוֹת הַלָּלוּ? וּמָה הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתִבְעוּנָה בְּמִצְוַת הַתּוֹכָחָה? תּוֹדָה.

תשובה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ה' לְסִדְרַ צַו י"א אֲדָר ב' (תַּעֲנִית אֶסְתֵּר) הַתשע"ד

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נ"י

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב כְּמוֹ מִצְוַת תּוֹכָחָה, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תָּמִיד כ"ח) אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ יְשָׁרָה שֶׁיָּבוֹר לוֹ הָאָדָם? יֶאֱהַב אֶת הַתּוֹכָחוֹת, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁתּוֹכָחוֹת בָּעוֹלָם נַחַת רוּחַ בָּעוֹלָם, וְטוֹבָה וּבְרָכָה בָּאִין לָאָדָם, וְרָעָה מִסְתַּלֶּקֶת מִן הָעוֹלָם, וְכָל הַמּוֹכִיחַ אֶת חֲבֵרוֹ לְשֵׁם שָׁמַיִם זוֹכֶה לְחֶלְקוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁמּוֹשְׁכִין עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד. וְכֵן אָמְרוּ (אָבוֹת דְּרַבִּי נָתָן פֶּרֶק כ"ט) יֵשׁ לְךָ חֲבֵרִים מְקָצָתָן מוֹכִיחִין אוֹתְךָ וּמְקָצָתָן מְשַׁבְּחִין אוֹתְךָ, אֲהֹב אֶת הַמּוֹכִיחֲךָ וּשְׂנָא אֶת הַמְשַׁבְּחֲךָ, מִפְּנֵי שֶׁמּוֹכִיחֲךָ מְבִיאֲךָ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְהַמְשַׁבְּחֲךָ מוֹצִיאֲךָ מִן הָעוֹלָם; וְאָמְרוּ (דֶּרֶךְ אֶרֶץ רַבָּה פֶּרֶק ב') הֱוֵי אוֹהֵב אֶת הַמּוֹכִיחֲךָ וּשְׂנָא אֶת הַמְכַבְּדֲךָ, שֶׁלֹּא תִּתְמַעֵט בְּחָכְמָתְךָ; הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ גָּדֵל הָעִנְיָן שֶׁל תּוֹכָחָה, לְהוֹכִיחַ אֶת הַזּוּלַת שֶׁזּוֹ מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל (וַיִּקְרָא י"ט י"ז) "הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עֲמִיתֶךָ".

עִם כָּל זֹאת לִמֵּד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב' סִימָן ח') שֶׁלֹּא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְהוֹכִיחַ, כִּי צְרִיכִים לְהוֹכִיחַ אֶת הָאָדָם בְּתוֹכָחָה שֶׁל מֹשֶׁה, הַיְנוּ תּוֹכָחָה שֶׁל אַהֲבָה, לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק, כִּי אִם מוֹכִיחִים שֶׁלֹּא לְשֵׁם שָׁמַיִם אֶלָּא לְקַנְטֵר, הֲרֵי אַתָּה מַבְאִישׁ אֶת רֵיחוֹ וְאַתָּה יָכוֹל לְנַתֵּק אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן הַתּוֹכָחָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּדֶרֶךְ אַהֲבָה כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהוֹכִיחַ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל אַחַר שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל וְכוּ', וְאָמַר לָהֶם (שַׁבָּת פ"ח:) עַדַיִן חֲבִיבוּתָא גַּבָּן, שֶׁהִכְנִיס רֵיחַ טוֹב בְּעַם יִשְׂרָאֵל, לְקָרְבָם וְלֹא לְרַחֲקָם, וְכֵן פֵּרְשׁוּ הַמְפָרְשִׁים אֶת הַפָּסוּק (מִשְׁלֵי ט' ח') "אַל תּוֹכַח לֵץ פֶּן יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ" - אָסוּר לְהוֹכִיחַ אֶת הָאָדָם בְּלָשׁוֹן שְׁלִילִית "אַתָּה לֵץ" וְכוּ', כִּי אִם תַּגִּיד לוֹ כָּכָה, הוּא יִשְׂנָא אוֹתְךָ וְכוּ', אֶלָּא תֹּאמַר לוֹ "חָכָם כָּמוֹךָ לֹא מַתְאִים לוֹ לַעֲשׂוֹת דָּבָר כָּזֶה", וְאָז הוּא יֶאֱהַב אוֹתְךָ, וְהַכְּלָל שֶׁמִּצְוַת תּוֹכָחָה זוֹ מִצְוַת עֲשֵׂה, וְעִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לָדַעַת אֵיךְ לְהוֹכִיחַ אֶת הַזּוּלַת, שֶׁהַכֹּל יֵלֵךְ בְּצוּרַת אַהֲבָה, לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק, וְלָכֵן אֲנִי לֹא רוֹאֶה שׁוּם סְתִירָה.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

לְחַנֵּךְ לְגַנֵּב

למשה!

אוֹחֲזִים אֱלוֹקוּת

כָּל אֲכִילָתוֹ אֱלוֹקוּת

בִּימֵי פֶּסַח צָרִיךְ לִשְׁמֹחַ מְאֹד כִּי כָּל אֲכִילָתוֹ הִיא רַק עֶצֶם אֱלוֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נִפְלָא מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁכְּשֶׁאוֹחֲזִים מַצָּה בְּיָד - אוֹחֲזִים אֱלוֹקוּת בְּיָד, כִּי מַדּוּעַ אָדָם אוֹכֵל מַצָּה? רַק מִפְּנֵי שֶׁמְּקַיֵּם אֶת הָרָצוֹן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָלֹה אָדָם צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ וּלְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל שֶׁגַּם בַּמַּאֲכָל הַגַּשְׁמִי כְּלוּלָה בּוֹ אֱלוֹקוּת

(כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל לִיקו"מ ח"א סי' ס"ב).

מַמְשִׁיךְ אֱמוּנָה וְשִׂמְחָה

חָמֵץ וּמַצָּה הֵם שִׂמְחָה וְעַצְבוּת, אֱמוּנָה וּכְפִירוֹת, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לֶאֱכֹל מַצָּה בְּפֶסַח, עַל יְדֵי זֶה מַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא תָּמִיד שָׂמֵחַ, וְעַל יְדֵי זֶה מְגָרֵשׁ מֵעַצְמוֹ אֶת הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת, שֶׁמִּשָּׁם נוֹבַעַת הָעַצְבוּת וְהַמְּרִירוּת וְהַדְּכָאוֹן.

מִי שֶׁשָּׂמֵחַ נָצוֹל

אָמַר הָאֲרִיזַ"ל שֶׁמִּי שֶׁיִּהְיֶה נִזְהָר בְּמַשֶּׁהוּ חָמֵץ בְּפֶסַח, יִהְיֶה נָצוֹל מֵעֲבֵרוֹת כָּל הַשָּׁנָה, וְלִכְאוֹרָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁבְּנֵי אָדָם נִזְהָרִים מִמַּשֶּׁהוּ חָמֵץ בְּפֶסַח וְאַף עַל פִּי כֵן נִכְשָׁלִים רַחֲמָנָא לְצְלָן, אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁאֵינָם שְׂמֵחִים בְּמִצְוַת חַג הַפֶּסַח, וּמִזֶּה בָּא שֶׁחוֹטְאִים רַחֲמָנָא לְצְלָן, כִּי מִי שֶׁשָּׂמֵחַ בְּמִצְוַת חַג הַפֶּסַח הוּא בֶּאֱמֶת לֹא יָבוֹא לְחֵטְא.

(לוּחַ בְּרִסְלֶב, אִמְרֵי מוֹהֲרָא"ש - אוֹצַר הַפֶּסַח)

א צֶל יְלָדִים הָעִקָּר מִכָּל לֵיל הַסֵּדֶר הַקָּדוֹשׁ הוּא הָאֲפִיקוֹמָן, הֵם מַמְתִּינִים עִם רֹב תָּכְנִיּוֹת וַהֲכָנוֹת אֵיךְ לְהַנִּיחַ אֶת יְדֵיהֶם עַל הָאוֹצָר הַזֶּה וּלְהַטְמִינוֹ הֵיטֵב עַד שֶׁיַּגִּיעַ הָעֵת בּוֹ יִדְרְשׁוּ אֶת הָרְשִׁימָה שֶׁהֵכִינוּ לְבַקֵּשׁ...

בְּלֵילָה קָדוֹשׁ כָּל כָּךְ, לֹא מָצָאנוּ מַשֶּׁהוּ אַחֵר לְחַנֵּךְ בּוֹ אֶת יְלָדֵינוּ חוּץ מִמִּדַּת הַגְּנֵבָה? לֹא תָּמוּהַּ הַדָּבָר?

אֵיךְ לִהְיוֹת "גַּנָּב"

הַתְּשׁוּבָה הִיא: כֵּן! בַּעֲבוֹדַת ה' צְרִיכִים לִהְיוֹת חָכָם גָּדוֹל וְלָדַעַת אֵיךְ לִהְיוֹת "גַּנָּב" קָדוֹשׁ!

רַבֵּנוּ זַ"ל לָמַד אוֹתָנוּ אֵיךְ לִגְנֹב זְמַן בִּשְׁבִיל הַקְּדֻשָּׁה - אָדָם יָכוֹל לִמְצֹא אֶת עַצְמוֹ כָּל כָּךְ טָרוּד, שֶׁכָּל חִזּוּק שֶׁרַק יִשְׁמַע - כַּמָּה טוֹב הוּא לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכַמָּה טוֹב הוּא לְחַטֵּט דַּף גְּמָרָא - לֹא יַחֲזִיק מַעֲמָד, הוּא רוֹצֶה, אֲבָל אֵיךְ יוּכַל?, הוּא טָרוּד וְעָסוּק מְאֹד.

אֲבָל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ לִמֵּד אוֹתָנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א, סִימָן רפד) - לִגְנֹב פֹּה כַּמָּה דַּקּוֹת וְלִלְמֹד אֵיזֶה פָּסוּק בַּחֻמָּשׁ, פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, צְדָקָה, לְחַטֵּט אֵיזוֹ תְּפִלָּה וְדִבּוּר אֶל הַשֵּׁם.

מַה יֵּשׁ לְךָ שָׁם?

בְּחַג שֶׁעִקַּר מִצְוָתוֹ הוּא חִנּוּךְ "וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ", נִזְכֶּה לְלַמֵּד אֶת יְלָדֵינוּ עֵצָה נִפְלָאָה זוֹ - אָמְנָם הַיְלָדִים עֲדַיִן לֹא מְבִינִים, בְּעֵינֵיהֶם הֵם רוֹאִים רַק אֶת שַׂקִּית הָאֲפִיקוֹמָן וְחוֹשְׁבִים אֵיךְ לְהוֹצִיא זֹאת מִתַּחַת לַכָּרִית שֶׁל הָאַבָּא, אֲבָל לַיֶּלֶד שֶׁקְּצָת מֵבִין, נוֹכֵל לְהַעֲנִיק חִנּוּךְ אֱמִתִּי אֶל הַקְּדֻשָּׁה: "תַּגִּיד מַה גָּנַבְתָּ? מַה יֵּשׁ לְךָ שָׁם בְּתוֹךְ הַשַּׂקִּית?, מַצָּה! גָּנַבְתָּ חֲתִיכָה שֶׁל אֱמוּנָה, לֹא יָכֹלְתָּ לְהִתְאַפֵּק... מִכָּל כְּלֵי הַכֶּסֶף שֶׁמְּפָאֲרִים אֶת שֻׁלְחַן הַסֵּדֶר - גָּנַבְתָּ חֲתִיכָה שֶׁל אֱמוּנָה! זֶה מַה שֶּׁחָשׁוּב אֶצְלְךָ"

וְכָאן הַבֵּן שׁוֹאֵל - רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁנִּזְכֶּה לִהְיוֹת "גַּנָּבִים קְדוֹשִׁים", בְּלִי לְחַכּוֹת לִזְמַן רָחוֹק שֶׁאוּלַי יָבוֹא, וְאָז יִהְיֶה שְׁלֵמוּת...

בְּכָל נִדְבָּךְ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם: תּוֹרָה תְּפִלָּה שְׁלוֹם בַּיִת וְכוּ' וְכוּ' הָעֵצָה הַזּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל נוֹתֶנֶת לָנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ לְהַצְלָחָה - תַּחְטֹט בְּרֹגַע זֶה כַּמָּה שֶׁאַתָּה יָכוֹל, תִּגְנֹב עוֹד קְצָת קְדֻשָּׁה!

קונטרס "ישא איש" - פסח

הָרִיקוּד וְהַמַּצּוֹת

יָדוּעַ הָיָה הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מֹשֶׁה לֵיבּ מִסַּאסוֹב זי"ע בְּזְהִירוּתוֹ הַגְּדוֹלָה בְּמִצְוַת אֲכִילַת מַצָּה, הָחֵל מִימוֹת הַחֹרֶף הַמְּקֻדָּמִים כְּבָר הָרְגִּישָׁה בִּסְבִיבָתוֹ אֲוִירַת

הַקְּדֻשָּׁה שֶׁל חַג הַמַּצּוֹת - בְּיָדָיו הַקְּדוֹשׁוֹת בְּעַצְמוֹ הָיָה זוֹרֵעַ חִטִּים בְּחֶלְקַת שָׂדֶה, וּבְגַעְגּוּעִים נוֹרָאִים הִשְׁקָה אֶת הַחִטִּים וְעָקַב אַחֲרֵי הִתְפַּתְּחוּתָם, גַּם אֶת מְלֶאכֶת הַקְּצִירָה וְהַטְּחִינָה עָשָׂה בְּעַצְמוֹ - כַּמּוּבָן מִתּוֹךְ יְחוּדִים וְכַוָּנוֹת עֶלְיוֹנוֹת, בְּהַרְגָּשָׁתוֹ הַנִּפְלָאָה בְּמִצְוָה זוֹ.

כְּשֶׁהִגִּיעוּ יְמֵי עֶרֶב פֶּסַח, לָשׁ אֶת הַקֶּמַח עִם הַמַּיִם שֶׁלָּנוּ בְּחֶרְדַּת קֹדֶשׁ, וְטָרַח בְּכָל מְאֹדוֹ לְמַעַן הַמִּצְוָה הַיְקָרָה, עַד שֶׁזָּכָה לִרְבּ אָשְׁרוֹ לְהַחֲזִיק בְּיָדָיו אֶת הַמַּצּוֹת הַנִּדִּירוֹת וְהַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּהִדּוּר רַב שֶׁכָּזֶה.

בְּאַחַת הַשָּׁנִים, לְאַחַר שֶׁסִּיֵּם אֶת מְלֶאכֶת הָאֲפִיָּה הַקְּדוֹשָׁה לִקְרַאת חַג הַפֶּסַח, צָעַד רַבִּי מֹשֶׁה לֵיבּ בְּרְחוֹבָהּ שֶׁל עִיר כְּשֶׁמַּצּוֹתָיו הַמְהֻדָּרוֹת בְּיָדוֹ, וּבִלְבּוֹ פּוֹעֶמֶת שִׂמְחָה גְּדוֹלָה שֶׁל מִצְוָה.

וְהִנֵּה, לְמּוּלוֹ מַחֲזֶה נִפְלָא - יְהוּדִי פָּשׁוּט, שֶׁגַּם בְּיָדוֹ נָחָה חֲבִילַת מַצּוֹת, וְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה נִכֶּרֶת עַל חָזוּתוֹ. גַּם רַבִּי מֹשֶׁה לֵיבּ הָיָה שָׂמֵחַ כָּאָמוּר - אוּלָם שִׂמְחָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ יְהוּדִי הִרְקִיעָה שְׁחָקִים - הוּא רָקַד וּפִזֵּז בְּאֶמְצַע הָרְחוֹב, שָׂר וּמוֹדָה לְבוֹרֵא עוֹלָם בְּהִתְלַהֲבוּת כֹּה רַבָּה, עַד שֶׁרַבִּי מֹשֶׁה לֵיבּ עָמַד מִשְּׁתָּאֶה: הֵכֵיצַד יָתָכֵן שֶׁיְּהוּדִי פָּשׁוּט זֶה מַרְגִּישׁ שִׂמְחָה גְּדוֹלָה כָּל כָּךְ בְּמַצּוֹתָיו וְרוֹקֵד עִמָּן אַף יוֹתֵר מִמֶּנּוּ שֶׁטָּרַח וְשָׂמַר עֲלֵיהֶן בְּמִסִּירוּת נֶפֶשׁ חֲדָשִׁים כֹּה רַבִּים?

לְשְׁאֵלָתוֹ הֵשִׁיב לוֹ הַיְּהוּדִי הַפָּשׁוּט בְּתְמִימוּת מְאִירָה: "דַּע לְךָ, רַבִּי, שֶׁקַּמְתִּי הַלַּיְלָה בַּחֲצוֹת. לְאַחַר שֶׁאָמַרְתִּי 'תִּקּוּן חֲצוֹת', פָּרַצְתִּי בִּבְכִי תַּמְרוּרִים וְהִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל הַלַּיְלָה שֶׁאָזְכֶּה לֶאֱפוֹת מַצּוֹת כְּשֵׁרוֹת וּמְהֻדָּרוֹת לִכְבוֹד חַג הַפֶּסַח. גַּם בַּבֹּקֶר, כְּשֶׁהִשְׁכַּמְתִּי לְתְפִלַּת שַׁחֲרִית, הִמְשַׁכְתִּי לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְפַּלֵּל מֵעֹמֶק הַלֵּב עַל כָּךְ. וְהִנֵּה עַתָּה, מִשֶּׁסִּיַּמְתִּי לֶאֱפוֹת אֶת הַמַּצּוֹת וְהֵן מֻנָּחוֹת מַמָּשׁ כָּאן בְּיָדַי - אֵיךְ לֹא אֶשְׂמַח? הֲרֵי שִׂמְחָתִי בָּהֶן עֲצוּמָה יוֹתֵר מִכָּל הוֹן שֶׁבָּעוֹלָם עַל שֶׁזָּכִיתִי לְכָךְ!"

שָׁמַע זֹאת רַבִּי מֹשֶׁה לֵיבּ מִסַּאסוֹב זי"ע, וּדְבָרָיו שֶׁל הַיְּהוּדִי הַפָּשׁוּט חָדְרוּ לִלְבּוֹ הַקָּדוֹשׁ, וְנַעֲנָה בְּהִתְרַגְּשׁוּת: "אָנָּא מִמְּךָ! הָבָה נַעֲשֶׂה עֵסֶק שֶׁל חֲלִיפִין - אֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶת הַמַּצּוֹת שֶׁלִּי, וְאַתָּה תִּתֵּן לִי אֶת שֶׁלְּךָ. שֶׁכֵּן, בְּוַדַּאי שֶׁהַמַּצּוֹת שֶׁלְּךָ, שֶׁהִשְׁגּוּ וְנִפְעֲלוּ עַל יְדֵי תְּפִלָּה, מְהֻדָּרוֹת וַחֲשׁוּבוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵהַמַּצּוֹת שֶׁלִּי, עֲלֵיהֶן שָׂמַרְתִּי וְטָרַחְתִּי בְּגוּפִי כָּל הַחֹרֶף. שֶׁהֲרֵי עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה עוֹלָה עַל הַכֹּל!"

הֲרֵי רוֹאִים שֶׁעִקַּר הַהֲכָנוֹת לָחַג תְּלוּיוֹת בִּתְפִלָּה וּבְבַקָּשָׁה, בַּד בְּבַד עִם כָּל הַהֲכָנוֹת הַמְּרֻבּוֹת לְחַג הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ, שֶׁמֵּהֶן עוֹלִים שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים לְאָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם - נִזְכֹּר גַּם שֶׁעִקַּר קְדֻשַּׁת הַפֶּסַח נִקְבָּל עַל יְדֵי שֶׁנְּבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת כָּל מִצְוֹת הֶחָג בְּשִׂמְחָה וּבְחִיּוּת גְּדוֹלָה, וְשֶׁיִּהְיֶה נִשְׁמָרִים מִמַּשֶּׁהוּ חָמֵץ כָּל יְמֵי הֶחָג וְנִזְכֶּה לְחַג כָּשֵׁר וְשָׂמֵחַ. אַשְׁרֵי הַמֵּכִין עַצְמוֹ לִקְרַאת הֶחָג בִּתְפִלָּה כָּרָאוּי!

(שיחות מוהרא"ש הכנות לחג הפסח)

סיפור לשבת

עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי

? לָמָּה קָשֶׁה לִי לִפְתֹּחַ סֵפֶר וְלִלְמֹד?

מוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צא): **סְגֻלָּה לְהַתְמָדָה בַּתּוֹרָה, שֶׁיִּהְיֶה לוֹ חֵשֶׁק לִלְמֹד, הוּא - לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל, יְהִיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה;** כִּי יֵשׁ שִׁשִּׁים רִבּוֹא אוֹתִיּוֹת לַתּוֹרָה כְּנֶגֶד שִׁשִּׁים רִבּוֹא יִשְׂרָאֵל; וּכְשֶׁמְּדַבְּרִים עַל בַּר יִשְׂרָאֵל, הֲרֵי זֶה מְחַסֵּר אוֹת בַּתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה פְּסוּלָה, חַס וְשָׁלוֹם. וְהָבֵן לְמַעֲשֶׂה. **אַשְׁרֵינוּ, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כָּזֶה, הַמַּכְנִיס בָּנוּ חֵשֶׁק וּתְשׁוּקָה לַתּוֹרָה.**

? הַאִם זֶה טוֹב לְהִצְטַעֵר עַל זֶה שֶׁאֲנִי עֲדַיִן רָחוֹק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ?

בָּזֶה שֶׁהָאָדָם מְצַעֵר אֶת עַצְמוֹ מְאֹד שֶׁעֲדַיִן אֵינוֹ כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִדְבָּק בְּרוּם גָּבְהֵי מְרוֹמִים; וּלְהֶפּוּךְ - כְּשֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁכְּבָר הוּא כִּרְצוֹנוֹ וְאֵינוֹ מְצַטַּעֵר כְּלָל, אָז הוּא בַּחוּץ לְגַמְרֵי.

אַךְ צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לְהַחְיוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּעֵת הַצַּעַר וְהָעַגְמַת נֶפֶשׁ, וּלְנַחֵם אֶת עַצְמוֹ, בָּרוּךְ הַשֵּׁם, שֶׁיֵּשׁ לוֹ צַעַר וְעַגְמַת נֶפֶשׁ לֹא בִּשְׁבִיל מָמוֹן וְלֹא בִּשְׁבִיל תַּאֲוֹת, כִּי אִם אֲשֶׁר בִּרְצוֹנוֹ לְהִתְדַּבֵּק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ עוֹלֶה לִי, **אֲשֶׁר גַּם הַחִזּוּק בָּזֶה הוּא מַעֲלָה גְּדוֹלָה וְיַדְבִּיק אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.**

וְצָרִיךְ לֵידַע, **שֶׁאִם לֹא יְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, יָכוֹל לִפֹּל לִבּוֹר עָמֹק,** וְחַס וְשָׁלוֹם, לַעֲבֵרוֹת גְּמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן; כִּי דַּיְקָא בְּמָקוֹם גָּבוֹהַּ כָּזֶה, שֶׁהוּא אוֹחֵז שָׁם לְהִשְׁתּוֹקֵק אֲלָיו יִתְבָּרַךְ, כָּרוּךְ הַסְּטְרָא אַחֲרָא מְאֹד, **וְצָרִיךְ לִהְיוֹת בְּרִיָּה לָדוּן אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד לְכַף זְכוּת,** בָּרוּךְ הַשֵּׁם, שֶׁזֶּה כָּל עִקַּר צַעֲרִי וְיִסּוּרַי, שֶׁאֵינִי יָכוֹל לִהְיוֹת כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. חֲזַק וְהִתְחַזֵּק כִּי בֹּא יָבוֹא יוֹם יִשּׁוּעָתְךָ אִם תִּהְיֶה חָזָק בְּדַעְתְּךָ לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דָּבָר.

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: breslev.shely@gmail.com

להשתתפות בזכות הגדולה בהדפסת והפצת הגיליון
בהעברה בנקאית: ע"ש "ידידי עיר ברסלב"
בנק מרכנתיל, סניף: 725 מספר חשבון: 26437
בנדרים פלוס: קופת "ידידי עיר ברסלב"
לציין בהערה: עבור גיליון בהיכלו